

י"ט שבט ה'תש"פ 14.2.20

מגזין מס' 565

ערב שבת פרשת יתרו

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כספניא

אחריות אישית

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

חלק נכבד מכעסו (גם המוצדק) של אדם על האחרים ושאת נפשו מחולשותיהם, עלולים להוביל אותו מבלי משים לעמקי-שאל-רוח-שמות הבריחה מאחריות...

ראשית לכל, גם אם פגע בי אדם מסויים בעבר, הרי בכל יום שאינני מסיח את דעתי מפגיעתו בי בעבר - לטובת עבודתי שלי בהווה(!) לשקם הריסותיי בכוחות עצמי - הרי אני הוא שפוגע בי עתה... ולא הוא...

הכרה-פקוחת-עיניים יקרה זו, תכופות מכוסה היא ומודחקת [ובפרט אצל המתייסרים ביסורי ההתבגרות (מנת חלקו של כל אדם, ובכל גיל...)] באמצעות השימוש הנפוץ בתירוץ הקפיצה על עגלת-האליבי-ה"מושלים", קרי: תליית קולר אשמת בעיותיי בקהילה, בהורים, במחנכים וכו'...

(ואף כי אכן בכל חברה, ובפרט בעולם החינוך, ישנן בעיות עצומות הטעונות תיקון ושיפור... מכל מקום אין הדבר פוטר את היחיד מאחריותו האישית על חייו!).

זהו שמודגש בספר התניא: מי שבאמת רוצה (וגם נחלץ בפועל) לעזור לעצמו, ממעט הוא בהטלת אשמה על אחרים ומרבה בחינוך עצמו בדרך קבלת עול...

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 22:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

כ"ב שבט - יום הסתלקות הרבנית חיה מושקא

יום הסתלקות רעיית הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו, הרבנית חיה מושקא שניאורסון, שהלכה לעולמה ביום כ"ב שבט ה'תשמ"ח (1988)

מסירות נפש בסתר

הרבנית חיה מושקא נולדה ברוסיה והיתה השניה מבין שלושת בנותיו של הרבי הקודם מליובאוויטש, אדמו"ר הריי"צ (רבי יוסף יצחק).

בימים הטרופים בהם נרדפה הדת היהודית על ידי שלטון האימים הקומוניסטי, נטלה חיה מושקא, על אף גילה הצעיר, חלק חשוב ובלתי נפרד מהמאמץ המחתרתי של אביה, הרבי מליובאוויטש, וחסידי הנאמנים. אף שכל פעולה הקשורה בשמירת הגחלת היהודית ברוסיה של אותם ימים היתה כרוכה בסכנת

נפשות ממש, בכל זאת, למשל, כאשר נתעורר הצורך להעביר בחשאי מזון ונרות לאחת מהשיבות הסודיות, בחר הרבי הריי"צ לביצוע המשימה דוקא בבתו, חיה מושקא. והיא לא נרתעה מלמלא שליחות מסוכנת זו בנאמנות מדי יום ביומו במשך תקופה ארוכה.

לימים נישאה הרבנית לרבי מנחם מענדל שניאורסון, ויחדיו, בשלהי מלחמת העולם השנייה, נחלצו מאירופה הבווערת והגיעו אל חוף מבטחים בארצות הברית.

"כל כבודה בת מלך פנימה"

במעמדה כבתו של האדמו"ר הקודם ורעייתו של גדול הדור, היתה יכולה הרבנית לזכות בכבוד מלכים. ובכל זאת מעולם לא חפצה בכך ובחרה לפעול כל פעולותיה בשקט ובצניעות מופלאה. כל מעשייה, הפרטיים והכלליים, התבצעו 'מאחורי הקלעים', בחשאי וללא פרסום מבלי להיחשף ברבים בשום דבר וענין.

"והחי יתן אל לבו"

לצד היותה נשואה לאחד המנהיגים המפורסמים בעולם, אותו העריצה בכל מאודה ואליו היתה מסורה בלי גבול, סימלה הרבנית באישיותה המיוחדת את התגלמות אצילות הנפש והענווה. פיקחותה הרבה ושנינות לשונה שניכרו בה משנותיה הצעירות זיכו אותה ביחס מיוחד מצד אביה, אדמו"ר הקודם. בשל כך נהג בעלה, הרבי נשיא דורנו, לכנותה בשם: "בתו של הרבי".

לאורך כל 'שנת האבלות' (השנה הראשונה להסתלקותה) היה שגור בפיו של הרבי מליובאוויטש הפסוק "והחי יתן אל לבו". פסוק זה מלמדנו, הסביר הרבי, מה צריכה להיות הנהגתו הראויה של האדם ("החי") על פטירת קרובו:

אין די בעובדה הפלאית שאישיותו, תכונותיו ואפילו תחושת הנוכחות של הנפטר ממשיכים ממש "לחיות" בתוכנו - עיקר ענין 'השארות הנפש', מבאר הרבי, הוא דוקא כאשר מוסיפה נשמת הנפטר לפעול בעולם הזה הגשמי. אשר על כן תובעת תורתנו, תורת חיים, מן האבל לחיות מעתה בכפליים. מרגע פטירת קרובו נדרש האדם "החי" כאן בעולם המעשה להכפיל התעסקותו במעשים טובים. מעתה ישמש גופו כלי (לא רק בעבור נשמת עצמו, אלא) גם בעבור נשמת הנפטר. ובכך ממשיכה נשמת הנפטר 'לחיות' בעולם הזה הגשמי באמצעות משפחתו, תלמידיו ומכריו, הממשיכים את דרכו בשמשם גוף לנשמתו ולרוח מורשתו ופעולותיו

הטובות שפעל בחייו עלי אדמות.

"נזכרים ונעשים"

עם כל השתדלותה להצניע מעשיה, בכל זאת נתפרסמו כמה ממעשי הצדקה והחסד שעשתה הרבנית בסתר. אחד הסיפורים שנתפרסמו היה אודות ביקוריה מדי יום ביומו אצל אשה מסויימת שהיתה מאושפזת בבית הרפואה. בבואה אליה היתה מביאה עמה תמיד מרק עוף צח ומשוחחת עמה לעודדה. יום אחד, נבצר מהרבנית להגיע אל האשה ובמקומה שלחה את המרק על ידי שליח. נסע השליח אל בית הרפואה וכשהגיש לאשה את המרק, הוסיף ואמר: "נשלחתי על ידי הרבנית

שניאורסון שלא היה באפשרותה להגיע היום". מאוחר יותר כששמעה ממנו הרבנית כי גילה את זהותה, נצטערה מאוד. שכן עד לאותה העת לא ידעה האשה החולה כלל כי זו המיטיבה עמה נושאת בתואר 'הרבנית שניאורסון', ומעתה, אמרה הרבנית, ודאי תפגם אורת הפשיטות ששררה בינינו בפגישותינו.

בכ"ב שבט ובימים הסמוכים לו נערכים כינוסי נשים בארץ ובתפוצות המנוצלים להתבוננות בגדלות אישיותה ודרכיה, על מנת לקבל ולהחליט החלטות טובות בעניינים הקשורים לתפקידן של נשות ישראל בחיזוק היהדות ברוח 'ישראל סבא'.

The screenshot shows the website www.tanya.com. At the top, there is a navigation bar with links for 'הבית', 'אודות', 'תפוצות', 'תורה', 'חיים', 'אמרי', 'אמרי', 'אמרי', 'אמרי', 'אמרי', 'אמרי', 'אמרי'. Below the navigation bar is a large video player with a play button and a title in Hebrew: 'הרב ארי לוב - ספר התניא ביו...'. To the right of the video player is a QR code. Below the video player is a grid of nine video thumbnails, each with a title and a play button. The thumbnails are arranged in three rows and three columns. The first row contains three thumbnails, the second row contains three, and the third row contains three. Each thumbnail has a title in Hebrew and a play button. Below the grid is a sidebar with a search bar and a list of categories. The categories are: 'אבות המסורה - חלק 1', 'אבות המסורה - חלק 2', 'אבות המסורה - חלק 3', 'אבות המסורה - חלק 4', 'אבות המסורה - חלק 5', 'אבות המסורה - חלק 6', 'אבות המסורה - חלק 7', 'אבות המסורה - חלק 8', 'אבות המסורה - חלק 9'. The sidebar also contains a section for 'הגבית אחריות' and 'פסקים אחרים'.

התחדשנו!

בוטאו לבקר
באתר האשודרג

www.tanya.com

הסיפור השבועי

משפחה אחת

האשה פתחה בבירורים, בניסיון לאתר קרובי משפחה של האיש. לאחר חיפושים רבים גילתה כי יש שתי קרובות משפחה המתגוררות בווינה ובצרפת. אם אחת מהן תחתום, המשימה תוכתר בהצלחה.

אלא שכל ניסיונותיה ליצור קשר עם קרובות המשפחה עלו בתוהו. כמוצא אחרון פרסמה מכתב פומבי, ושאלה אם מישהו יכול לאתר את הנשים האלה ולהשיג מהן חתימה.

הרב זילברשטיין קרא את מכתבה הנרגש של האשה וחשב שאולי הרב בידרמן מווינה יוכל לסייע. הרב בידרמן ניסה אף הוא לאתר את קרובת המשפחה הווינאית, אך כל שמאמציו עלו בתוהו. האשה, שחצתה מכבר את גיל השמונים, לא ענתה לטלפון.

הרב בידרמן החליט לצאת לכתובת מגוריה של האשה, ולנסות לפגוש אותה. הצעד הזה נועד לכאורה לכישלון. זה היה האחד בינואר, יום חופש במדינה. רבים מתושבי וינה יוצאים בו לחופשת החורף.

ואכן, כשצלצל באינטרקום, לא זכה למענה. הוא המתין עד שאחד הדיירים פתח את הדלת ונכנס לחדר המדרגות. סוף סוף עמד מול דלת ביתה של הגב' הילמן. הוא צלצל בפעמון, נקש בדלת – ללא מענה.

ביאוש החל לפסוע לעבר המדרגות, ואז ראה מולו אשה מבוגרת, עולה בכבודות במדרגות. "האם גברתי מכירה את הגברת הילמן?", שאל. "כן", השיבה האשה וארשת פליאה על פניה, "אני הגברת הילמן. במה אני יכולה לעזור לך?".

הרב בידרמן הנרגש שיתף את האשה בפרטי הסיפור. היא הגיבה בהתרגשות. פניה החווירו וכל גופה רעד. היא לא הצליחה להוציא הגה מפיה. לאחר שנרגעה מעט,

הוא הביט בבניין רב הקומות המתנשא מעליו, ועיניו חשכו. איך ימצא כאן את מבוקשו? הוא סקר את רשימת הדיירים, ונשא תפילה חרישית להצלחת המשימה. הזמן פועל לרעתו. הרחק מכאן, מעבר לאוקיינוס, גורלה של נשמה יהודית מוטל על כתפיו. כשמצא את השם 'הילמן' ניתר לבו משמחה. הוא לחץ על מתג האינטרקום והמתין למענה.

הסיפור החל ביום שני, כ"ג בטבת. הטלפון של הרב אבי בידרמן, שליח חב"ד בווינה שבאוסטריה, צלצל. מעברו השני של הקו היה הרב זושא זילברשטיין, עמיתו ממונטריאול שבקנדה. "אשה מהקהילה היהודית כאן פרסמה מכתב מרגש, ובעקבותיו אני מתקשר אליך", פתח ואמר.

הרב זילברשטיין סיפר לרב בידרמן כי יהודי מבוגר, ניצול שואה, נפטר אחרי מחלה ממושכת. המנוח חי בגפן, בלי קרובי משפחה לצידו, בבדידות כמעט מוחלטת. כותבת המכתב היתה היהודייה היחידה שעמדה איתו בקשר באחרית ימיו, ורצונה להביא את הנפטר לקבר ישראל.

אלא שאז נתקלה במחסום. אחת המטפלות שסעדו את הנפטר טענה כי הוא המיר את דתו והתנצר. היא אף ערמה קשיים על הכוונה לקבור את המנוח בקבורה יהודית. כותבת המכתב דחתה את הדברים מכול וכול. היא הכירה את הנפטר כיהודי בעל לב חם, המחובר לזהותו היהודית בכל נימי נפשו.

אלא שבעקבות ההתנגדות הנחרצת של המטפלת הגויה, החלה הכף לנטות לכיוון קבורה לא יהודית. הובהר לאשה היהודייה כי הדרך היחידה להכריע במחלוקת היא לאתר קרובי משפחה של הנפטר ולשמוע את עמדתם.

בידרמן, מצפה בקוצר רוח לעדכון כי הקבורה נעשתה כדת וכדין.

"אני נדהמת ממסירותכם", הפטירה באוזניו. "לא הכרתם כלל את בן דודי, ובכל זאת ניהלתם מבצע חובק עולם כדי להביאו לקבר ישראל!".

"האמת היא", הצטנע הרב בידרמן, "שאנו עושים זאת בהשראת הרבי מליובאוויטש, ששלח אותנו למטרות אלה, לעזור לכל יהודי באשר הוא. ולמעשה גם את יכולה לעשות דבר גדול למען נשמת הנפטר".

"באיזו דרך?", התעניינה האשה.

"בהדלקת נרות שבת קודש", השיב הרב. האשה, שלא

שמרה שבת, השיבה בנימוס כי תחשוב על כך.

ביום שישי התקשרה האשה לרב בידרמן: "חשבתי על זה", אמרה. "אולי תוכל להדריך אותי כיצד להדליק נרות, והאם עליי לכבות את הנרות קודם הליכתי לבית הכנסת?"...

(תודה לרב אבי בידרמן)

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

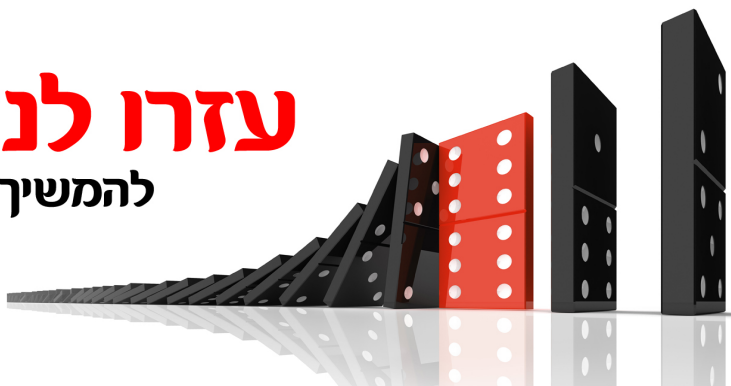
ביקשה לחלוק עם הרב בידרמן את קורותיה באותו יום. "בדיוק היום", פתחה ואמרה, "פקדו אותי מחשבות על בן דודי המבוגר מקנדה. מזמן לא שמעתי עליו ותהיתי לשלומו. והנה אני פוגשת אותך, ואתה מבשר לי שהוא נפטר, ונדרשת חתימתי כדי להביאו לקבר ישראל!".

האשה הוסיפה ואמרה: "דע כי לא היתה שום הסתברות הגיונית שניפגש כאן. אני בחופשה, ואינני עונה לטלפונים. גם היום ביליתי את זמני מחוץ לבית. במקרה נזכרתי ששכחתי את המטרייה, והחלטתי לשוב – אף שלא צפוי לרדת גשם כלל. באתי לרגע אחד, והנה נפגשנו!".

לאחר שהתאוששה מעט התלוותה אל הרב בידרמן לבית חב"ד, להסדרת ההליך הכרוך בקבורתו היהודית של בן דודה. האשה היתה מאושרת על הזכות שנפלה בחלקה, והודתה בכל פה לרב בידרמן על המאמצים הבלתי נלאים שעשה לשם כך.

בשל קשיים בירוקרטיים התעכב הליך הקבורה בכמה ימים. בכל הימים האלה התקשרה האשה תכופות אל הרב

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היוטיוב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זיכוי הרבים.
עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת יתרו

יתרו מציע למשה כי יתמקד בהוראת חוקי ה' לראשי העם, ובכך יקבע את מסגרת כללי היסוד. ואילו בנוגע להתעסקות הישירה עם הציבור, הרי שזו תתבצע באמצעות שרי משנה. לתפקיד חשוב זה, מציע יתרו למנות "אנשי חיל, יראי אלוקים, אנשי אמת ושונאי בצע". ומלמטה למעלה – שרי עשרות שעליהם יהיו ממונים שרי חמישים, מעליהם שרי מאות, ומעל כולם שרי אלפים. משה מקבל את עצת חותנו ומיישמה. ויתרו יוצא חזרה לארצו, להביא את בשורת 'אמונת ה' אחד' לבני משפחתו ואנשי מקומו ולגיירם.

ציפיה והשתוקקות למתן תורה

בראש חודש סיון, חודש וחצי לאחר צאתם ממצרים, מגיעים בני ישראל אל הר סיני וחונים למרגלותיו. הידיעה כי עומדים הם לקבל את התורה בתוך ימים ספורים, משרה בעם התרוממות רוח והם חונים במקום "כאיש אחד בלב אחד". כולם משתוקקים ונכונים לקבל את ההנחיות לקראת קבלת התורה. משה עולה אל ההר, שם משמיעו ה' את דבר בריתו עם בני ישראל להיות לו "סגולה מכל העמים", "ממלכת כהנים וגוי קדוש". משה יורד ומוסר לעם את דברי ה', ובני ישראל משיבים בלב שלם: "כל אשר דיבר ה', נעשה!"

גם יתרו מודה כי "גדול ה' מכל אלוקים"

יתרו, ככל אומות העולם, נפעם ונרעש לנוכח הניסים והנפלאות שהתרחשו בצאת בני ישראל ממצרים ובקריעת ים סוף. הוא מחליט לצאת אל מקום חניית בני ישראל במדבר בלוויית ציפורה בתו אשת חתנו משה ושני בניה גרשום ואליעזר (אכן, כשיצא משה ממדין בשליחות ה' למצרים, לקח הוא עימו את אשתו וילדיו. אולם כאשר תמה עליו אהרן אחיו (שיצא לקראתו אל המדבר) – 'הכיצד הורדת את בני משפחתך עימך לשבי מצרים?', קיבל משה את דברי אחיו ושלחם חזרה למדין). משה מקביל את פני חותנו בכבוד מלכים ועורך משתה מיוחד לרגל בואם. בפגישתם, כאשר שומע יתרו (שהיה כהן לעבודת אלילים) ממקור ראשון אודות כל הניסים שעשה ה' לבני ישראל, מודה גם הוא כי "גדול ה' מכל האלוקים".

להקל העומס מעל כתפי משה

למחרת בואו יוצא יתרו להכיר מקרוב את עבודת חתנו בהנהגת העם. לתדהמתו הוא מגלה כי מבוקר עד ערב שופט משה בעצמו את העם, מלמדם תורה וחוקים ועוסק בכל שאר צרכי הציבור למן הענינים הגדולים והחשובים ועד לפעוטים ביותר. הוא מביע את דעתו בפני חתנו אשר כך, בעבודה מאומצת שכזו, יישחק הוא וכן העם העומד עליו כל היום לחלות פניו.

משה עולה שוב אל האלוקים להביא את תשובת העם. אזי מצווהו ה' להנחות את העם להיטהר ולהתקדש לקראת יום מתן התורה וכן להזהירם ולבל יקרבו ויגעו בהר סיני בשעת התגלות ה' עליו.

התגלות ה' על הר סיני

לאחר שלושת ימי טהרה והתקדשות, בבוקר ו' סיון נשמעים לפתע על הר סיני קולות וברקים ונקשר עליו ענן כבד. ובתוך כך, לחרדת בני ישראל, נשמע מתוך הענן קול שופר שהולך ומתחזק... וממשיכה התורה ומתארת את הגילויים האלוקיים העצומים המלווים את המעמד הכביר של מתן תורה.

ה' יורד על הר סיני ומשה עולה יחידי לקראת ה' אל ההר. לפתע שומעים בני ישראל את הדברות מפי הגבורה.

קבלת עשרת הדברות

במרכזו של מעמד הר סיני ניתנים לישראל עשרת הדברות, להלן תמציתם:

1. אנוכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים.
2. לא יהיה לך אלוקים אחרים על פני, לא תעשה לך פסל וכל תמונה... 3. לא תשא את שם ה' אלוקיך לשווא... 4. זכור את יום השבת לקדשו... 5. כבד את אביך

ואת אמך... 6. לא תרצח. 7. לא תנאף. 8. לא תגנוב. 9. לא תענה ברעך עד שקר. 10. לא תחמוד...

משה - 'ממוצע מחבר'

כיון שלשמע הדיבר הראשון והשני היוצאים מפי הגבורה פורחת נשמתם בני ישראל (בשל עוצם הגילוי האלוקי הנשגב) - מבקש העם ממשה שיתווך הוא בינם לבין ה'. משה אכן נענה לבקשתם וממשיך לקבל מפי הגבורה לבדו את שאר הדברות ומוסרם לאחר מכן לכל העם.

ציוויים נוספים

בנוסף לעשרת הדברות מצוה ה' את משה כי יזהיר את העם מפני כל נטייה לעבודת האלילים. כמו כן מצוים הם לבנות מזבח אדמה עליו יביאו קרבנותיהם לה'. בנוגע לאבני המזבח, מצוה ה', אשר אין לסתתם על ידי כלי ברזל (משום שהברזל מקצר חיים ואילו המזבח מאריך את חיי האדם). הכהנים יעלו אל המזבח (לעבוד עבודתם) באמצעות כבש ולא באמצעות מדרגות (שהעלייה בהן עלולה לגלות ערותם ולגרוע חילול קדושת המזבח). על המזבח יוקרבו רק צאן ובקר. בכל אתר ואתר בו ימצא יהודי שיקרא לאלוקיו, יענהו ה' ויברכו.

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים שידורים חיים וניגונים.

עזרה ראשונה לנפשו

ספר התנ"ך

הנסתר גלוי, והגלוי נסתר

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

גידול ותרופתו

מחלה, בדרך כלל, עניינה שאיבר כלשהו בגוף האדם נפגע ונחלש, אבל בדורות האחרונים התפשטה מחלה שסיבתה הפוכה – היא נובעת מגידול שמתפתח בגוף, תוספת של בשר ורקמה. אלא שגידול זה גורם נזק חמור כל כך לגוף, אף יותר ממחלות שנובעות מחיסרון באיבר כלשהו.

הדרך לטפל במחלה זו שונה מדרך הריפוי של מחלות אחרות. בדרך כלל משתדלים לרפא ולחזק את האיבר שנפגע, וכאן נוקטים גישה הפוכה – שואפים להרוס ולהצמיח את הגידול, ודוקא הרס זה מביא רפואה לאדם. שיטה רפואית זו הומצאה בדורות האחרונים דוקא, ומזמן לזמן היא משתכללת ומתפתחת.

'תרופה' נחוצה

זה משל למצב מקביל בחיי הנפש. בדורות האחרונים, ימי עקבתא דמשיחא, התפתחה מחלה חדשה, שעניינה – גידול. נוצרה תוספת של מציאות – גאווה וחוצפה, בלי שום היגיון וטעם (גם בעבר היו קיימות גאווה וישות עצמית, אך לא במידה כזאת).

הקב"ה הקדים תרופה ומכה ונתן לנו את תורת החסידות פנימיות התורה, שגורמת הרס של ה'גידול', ביטול תחושת המציאות והגאווה, אבל דוקא על ידי כך באה רפואה לאדם. ומובן שאין מקום לטעון שבעבר לא נזקקו ל'תרופה' זו, שכן בעבר גם ה'מחלה' לא היתה שכחה, אולם כיום הכרח גמור הוא ללמוד את פנימיות התורה, כדי לתת כח להתמודד עם הניסיונות של הזמן ולחזק את החיים הרוחניים של עם ישראל.

(מתוך גליון "שיחת השבוע",

על פי לקוטי שיחות כרך א')

"וידבר ... אנכי" (שמות כ', א'–ב')

התורה שניתנה לנו בהר סיני מורכבת משני רבדים, נגלה ונסתר. נגלה – הוא פשט הדברים, המצוות, ההלכות וכו'; נסתר – זו הפנימיות האלוקית שבתורה, הסוד שבתורה.

בפרשת יתרו התורה מתארת את מעמד הר סיני, שבו נתגלה הקב"ה לעם ישראל ונתן לו את התורה. במעמד נשגב זה ניתנה לנו כל התורה כולה, הנגלה והנסתר. ובעצם, במעמד הר סיני היה הנסתר גלוי לעין כול, שהרי כל בני ישראל ראו 'מעשי מרכבה', ואילו הנגלה היה נסתר, שכן עדיין לא פורטו כל ענייני המצוות וההלכות (בעשרת הדיברות יש תר"ך אותיות [620], כנגד תרי"ג המצוות ושבע מצוות דרבנן; אבל כל זה הוא רמז שחבוי בתוך האותיות, ואינו גלוי לעין כול).

שתי טענות

יש מי שמסתפקים בלימוד הנגלה שבתורה ואינם רוצים ללמוד את פנימיות התורה, תורת החסידות. להצדקת שיטתם הם מציגים שתי טענות: א) אם לימוד הפנימיות אכן נחוץ, מדוע לא עסקו בכך קודם התגלות החסידות? שנים רבות הסתדרו בלא לימוד החסידות, ומכאן שאין זה הכרחי. ב) לימוד החסידות מביא עמו את תחושת התבטלות מציאותו של האדם, ואין רצונם לעסוק בדברים שגורמים שלילה של המציאות.

את התשובה לשתי השאלות הללו אפשר למצוא במקצוע הרפואה. הרמב"ם משווה בין מחלות הגוף למחלות הנפש, ועל כן אפשר ללמוד מדרכי הריפוי של תחלואי הגוף על דרכי הריפוי של תחלואי הנפש.

גשר בין שמים לארץ

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"וירד ה' על סיני" (שמות י"ט, כ')

בפרשת השבוע מתארת לנו התורה את המעמד הגדול של מתן התורה על הר סיני. זו היתה התגלות אלוהית נפלאה לעיני כל העם, ובמעמד זה נתן הקב"ה לעם ישראל את התורה והמצוות.

אולם כשאנו מתבוננים בדברי חז"ל אנו מוצאים, שהמושג של תורה ומצוות לא נתחדש בהר סיני. מתברר, שכבר האבות למדו את התורה וקיימו את מצוותיה. אם כן, במה מתבטא החידוש של מעמד הר סיני?

המלך והגזירה

מסביר זאת המדרש באמצעות משל: משל למה הדבר דומה? למלך שגזר ואמר: בני רומי לא יירדו לסוריה ובני סוריה לא יעלו לרומי. לימים ביטל את הגזירה ואמר 'ואני המתחיל'. כך קודם מתן תורה נאמר: "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם". היתה קיימת הפרדה בין השמים לארץ. ואילו במתן התורה נתבטלה ה'גזירה' הזאת ונוצר חיבור בין השמים לארץ, כשהקב"ה הוא המתחיל בכך: "וירד ה' על הר סיני".

'שמים' מסמלים את הרוחניות, את האלוקות. 'ארץ' מסמלת את הגשמיות והחומריות. כשהמדרש אומר, שלפני מתן תורה היתה קיימת הפרדה בין השמים לארץ, פירוש הדבר – שלא היתה קיימת אפשרות לקשור יחדיו את הגשמיות עם הרוחניות; הפרידה ביניהם תהום בלתי ניתנת לגישור. וזו גדולתו של מעמד הר סיני, שאז נתבטל הנתק הזה ונפתחה לפנינו האפשרות לקשור את העולם הגשמי והחומרי עם הקב"ה ועם האור האלוקי.

אנחנו והאבות

כשאנו נוטלים עור של בהמה (דבר גשמי לחלוטין), יוצרים ממנו קלף וכותבים עליו מזוזה או ספר תורה – נהפך הקלף הזה לדבר שבקדושה. נוצרת התחברות בין

הקדושה הרוחנית של דברי התורה לבין הקלף הגשמי, עד שהוא עצמו מתקדש על ידי כך.

גם כשיהודי מניח תפילין על ראשו וזרועו – הוא מחדיר אור של קדושה בגופו הגשמי. אפילו כשיהודי אוכל בשר ודגים לכבוד שבת – הוא מעלה את הבשר והדגים מגשמיותם ומקדש אותם. זהו הכח שניתן לנו בהר סיני, להחדיר אלוקות וקדושה בעולם הגשמי.

לאבות, אף שגם הם קיימו את המצוות, לא היה כח זה. בעבורם היו המצוות רק דבר רוחני, נפשי. הם היו יכולים לקשור אל הקב"ה רק את שכלם, רגשותיהם ושאר כוחות נפשם, אך לא היה בכחם להחדיר את הקדושה גם לתוך העולם הגשמי. הם לא היו יכולים ליטול חפץ גשמי ולהפכו לדבר שבקדושה. כח זה ניתן רק בעת מתן התורה.

ניתן לנו הכח

לפני מתן תורה היתה הגשמיות בבחינת סתירה לרוחניות. אדם שרצה להיות קרוב אל הקב"ה נאלץ לפרוש במידת האפשר מחיי החומר. היה עליו למעט באכילה ובשתייה ובשאר הפעולות הגשמיות ולהשתדל לחיות חיים רוחניים בלבד.

אולם מעמד הר סיני מעניק לנו את היכולת להיות קשורים ודבוקים בקב"ה תוך כדי חיים גשמיים מלאים. אנו יכולים לעבוד את ה' מתוך אכילה ושתייה, מתוך עבודה, מתוך שיחת חולין – כאשר אנו עושים כל זאת לשם שמים. הגשמיות שוב אינה סותרת את הקדושה, שכן ניתן לנו הכח להחדיר את הקדושה לתוך העולם הגשמי והחומרי, עד כדי כך, שהגשמיות עצמה תהפוך לדבר שבקדושה.

וזה תפקידנו עלי אדמות – להאיר את העולם כולו באור התורה ולעשות מהעולם הזה הגשמי משכן ו'דירה' לו יתברך.

(מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי לקוטי שיחות כרך ג')

חסידות על הפרשה יתרו

רבנו ישמיט או יוסיף דבר מה על דבר ה', עד שיש צורך לצוותו "לא פחות ולא יותר"?

אלא משה נצטווה לדבר אל הנשים בלשון רכה, ואל הגברים - "דברים הקשים כגידיים" (רש"י פסוק ג). לכן אפשר היה לחשוב שכאשר דיבר אל הנשים ראה לעצמו רשות להשמיט מעט, כדי שיהיו הדברים 'רכים' ויתקבלו על לבן; ולאידך גיסא, כשידבר אל הגברים, אפשר שהוסיף דבר מה על דברי ה', כדי להדגיש את חומרתם. לכן נאמר "לא פחות ולא יותר"; לא פחות - לנשים ולא יותר - לגברים.

(לקוטי שיחות כרך לו, עמ' 86)

לנקות את לבושי הנפש

וקידשתם היום ומחר, וכבסו שמלותם (יט, י)

אומר אדמו"ר הזקן: "וקידשתם היום ומחר" - זהו מלמעלה, אבל "וכבסו שמלותם" צריך כל אחד ואחד לעשות בעצמו.

ומבאר ה'צמח צדק': "וקידשתם" נאמר למשה רבנו ול"אתפשטותא דמשה" שבכל דור ודור, אשר ביכולתם לקדש את 'היום' ואת ה'מחר'. אבל דרושה לכך הכנה, והיא העבודה של "וכבסו שמלותם" - לנקות את ה'לבושים' של המחשבה, דיבור ומעשה. מלאכה זו - צריך כל אחד ואחד לעשות בעצמו.

(היום-יום, ה' סיון)

תמצית הכל

אנוכי ה' אלוקיך... לא יהיה לך אלוקים אחרים...

שתי הדיברות הראשונות "אנכי ה' אלוקיך" ו"לא יהיה לך אלוקים אחרים" הינן כללות כל התורה כולה. זאת מכיון שבדיבר "אנכי" נכללות כל רמ"ח מצוות עשה; ובדיבר "לא יהיה לך" נכללות כל שס"ה מצוות לא תעשה.

החילוק בין מצוות עשה למצוות לא תעשה הוא, בפשטות, שמצוות עשה ענינן "עשה טוב", ומצוות לא תעשה ענינן "סור מרע".

מצוות עשה בעיקר קשורות בענין חיובי, "קום ועשה", שעל ידן ממשיך האדם גילוי אלוקות בנפשו ועל ידי זה גם בעולם.

מצוות לא תעשה בעיקר קשורות בענין שלילי, "שב ואל תעשה", שהאדם מתרחק ושולל הענינים שהם היפך רצונו של הקב"ה; ועל ידי זה נעשית גם שלילת וביטול רוח הטומאה שבעולם.

(על פי תניא פרק כ' ושיחת שבת פרשת יתרו)

ח"י בשבט ה'תנש"א)

שליחות מדויקת

אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל (יט, ו)
אלה הדברים: לא פחות ולא יותר (רש"י)

כיצד אפשר בכלל להעלות על הדעת אפשרות שמשה

בקרו אותנו באתר החדש
www.tanyaor.com
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

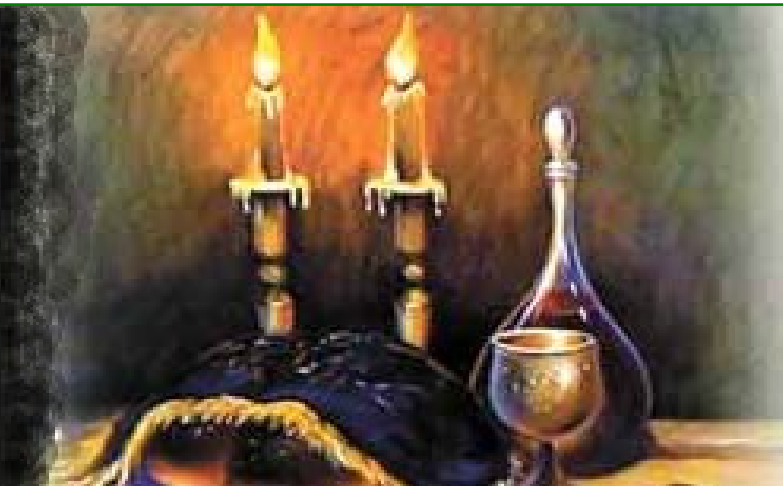
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:02	16:48	י-ם
18:04	17:03	ת"א
18:03	16:53	חיפה
18:05	16:56	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון